

„*Naša pesen*“. Nemšk list na Dunaji razpisal je meseca oktobra m. l. 100 cekinov nagrade pesniku za himno, iz katere bi avstrijski Nemci „in ihrer heutigen bedrängten Lage“ zajemali moč in tolažilo. Nagrada, za katero se je oglasilo 1570 pesnikov, bila je prisojena stud. med. Jos. Winterju za njegov „*Lied der Deutschen in Oesterreich*“, za pesen polno nemške rabulistike in zgodovinske neresnice. Ravno tisti list razpisal je z nova 100 cekinov nagrade najboljšemu napevu tej pesni. „*Naša pesen*“ v denšnjem listu je slovenskega pesnika odgovor k Winterjevi pesni; zložena je v tisti meri kakor „*Lied der Deutschen in Oesterreich*“. Kakor se je našel slovenski pesnik, da je Nemcu možato odgovoril, tako se morebiti najde tudi slovenski skladatelj, ki „*Naši pesni*“ zloži primeren napev.

„*Narodni dom*“. To društvo je imelo 5. februarja v Ljubljani svoj prvi občni zbor. G. dr. A. Moschè je bil izvoljen za predsednika, v odbor pa gospodje: dr. Fr. Papež, advokat; Josip Kušar, trgovec in trg. zbornice predsednik; dr. V. Zarnik, advokat in dež. poslanec; dr. Karol vitez Bleiweis, primarij; Fr. Fortuna, trgovec in mestnega župana namestnik; P. Grasselli, dež. glavarja namestnik; J. Hribar, zastopa banke „*Slavije*“ načelnik; J. Murnik, trg. zbornice tajnik; V. Petričič, trgovec in mestni odbornik; prošt dr. A. Jarec; Ferd. Sovan, trgovec; dr. J. Starè, posestnik in c. kr. fin. prok. adjunkt. — V nadzorni odsek so bili izvoljeni gospodje: advokat dr. Munda, notar dr. Zupanec, trgovec Fr. Sovan ml., Janez Knez, in dr. Ivan Tavčar. Odbor je potem izmed sebe izvolil še posebni pravni in agitacijski odsek. — Društveni odbor namerava okolo 100.000 gld. nabrati z loterijo in s prostovoljnimi doneski, a še potrebnih drugih 100.000 na deleže vzeti na posodo, kateri bi se v 31. letih poplačali tako, da bi bil „*Narodni dom*“ potem lastnina „*Matice Slovenske*“. A da odbor doseže veliko in težko nalogo, katero si je postavil, treba bode vztrajne delavnosti in požrtvovalnosti po vseh pokrajinah slovenskih. „*Narodni dom*“ nam je potreben v Ljubljani, kakor ribi voda; brez njega se naše socijalno, književno in umetnostno življenje, ki je zdaj stisneno v tako tesne stene, nikakor ne more razviti, kakor bi se gotovo razvilo, ako sodimo po zdanjih početkih. Slovenci v Ljubljani nimamo niti jedne hiše, v kateri bi se mogli dostojno postavljati, ter tudi na zunaj kazati, da smo vredni zastopniki naroda slovenskega. Najlepša narodna slovesnost v Ljubljani zaradi nedostatnih prostorov ostaje brez posebnega in tudi v političnem oziru koristnega efekta, kateri bi gotovo dobrodejno vplival na ves narod slovenski. „*Narodni dom*“ bi ne prerodil samo Ljubljanec, poživljal bi vso Slovenijo. Bil bi prvo vidno znamenje našega jedinstva. Zatorej: Bog daj srečo!

Matica Slovenska. Društveni odbor imel je te dni sejo, v kateri je ukrenil, da se družabnikom za leto 1881. dasta Šumanova „*Slovnica slovenska*“ in „*Letopis*“. — Vrhu tega bode izdala za letos še dve šolski knjigi: Lavtarjevo „*Geometrijo*“, ki je že natisnena in „*Somatologijo*“, katere prevod bode prof. Erjavec v kratkem dovršil. — O Križmanovi „*Italijanski slovnici*“ se je ukrenilo, da jo Matica samo na svoje stroške založi ter potem prodaje, a družabnikom je ne bode razpošiljala. — Uredništvo „*Letopisa*“ za l. 1882. izroči se gospodu Grasselliju, kateremu naj gg. pisatelji pošiljajo primerne spise. Razen letopisa dala bode Matica na svetlo še životopis dr. viteza Janeza Bleiweisa v posebni

knjigi; pisatelj, ki bi ga hotel spisati, oglasi naj se do 15. t. m. pri g. Grasselliju. Prof. Šuklje obeta slavnostni spis o združenji Kranjske s Habsbursko dinastijo. — Za Bleiweisov spomenik določi se 200 gld. — Volila sta se tudi dva odseka, jedni, da preišče, kako naj bi se preuredila Matičina pravila, drugi da stopi v dogovor z društvom „Narodni dom“. — Knjigar J. Giontini prevzame sam trgovino z Matičnimi knjigami.

Prof. Fr. Celestina v Ljubljani sloveni Močnikovo aritmetiko in algebro za nižje gimnazije in realke. „Matica Slovenska“ obljubila je to potrebno šolsko knjigo založiti. — Prof. L. Lavtar v Mariboru, ki je ravnokar zgotovil „Geometrijo“ za učiteljišča, poroča nam, da sestavlja *Prirodoslovje* (fiziko) za nižje gimnazije, realke in učiteljišča. — Profesorji ljubljanske gimnazije gg. Kermavner, Pleteršnik, Wiesthaler, Vodušek in Žakelj bodo v kratkem dovršili prestavo Rožkovega latinskega slovarja za „*Historiae antiquae*“ in Julija Caesarja. Ta vesela delavnost med našimi slovenskimi profesorji mora vsakega domoljuba presrečno veseliti. S tem, da se oskrbimo z vsemi potrebnimi šolskimi knjigami vsaj za nižje razrede naših gimnazij in realk — in to bi nam morala zdaj pred vsem drugim biti prva briga! — izbili bodemo svojim neprijateljem iz rok najostrejšo orožje zoper uvedenje slovenskega jezika v srednja učilišča. Zatorej: vivat sequens!

Slikar g. Jurij Šubic v Parizu (Place Pigalle 11) slika zdaj v atelierji svetovno znanega ogerskega slikarja Munkacsyja.

Izmišljena tiskarnica v Kranji ni zapisana samó na Knobljevih „pesnih“, nego tudi še na neki drugačni knjižici, zvani: „Ena Lepa lubezniva inu brania vredna Híztoria od te po nadoužno ven izgnane zvete Grafne Genofefe iz tega mezta Pfalc. Je iz nemžkiga na krajnzki jezik preobernena. Zkuz povelje vikši gospozki (sic!). V Krainju per Ignac Kremžarj“. (Brez létnice) v 8ki, 79 str.

Archiv für Heimatkunde. I. Bd. 3 Bg. Tega zanimljivega časopisa prišel je te dni 3. zvezek na svetlo. Vsebinsa mu je ta: 1. Laibach in der Windischen Mark gelegen; 2. Eine Brautwerbung des Dr. Franz Prešern; 3. Pfarre Kerstetten in Ostoberkrain; 4. Urkunden zur Geschichte Krains III. Folge. (Windische Mark. — Mark Istrien. — Friaul, Istrien, Krain. — Landstrass, Sichelburg, Ortenburg). Vsem prijateljem slovenske zgodovine bodi ta „Archiv“ lepo priporočen. Naročnina — po 30 kr. za vsak zvezek — pošiljaj se g. izdavatelju Fr. Šumiju v Ljubljano.

Archiv für slavische Philologie. Tega izvrstnega zbornika, na katerega smo že večkrat obračali svojih čitateljev pozornost, prišel je zadnje tedne na svetlo šeste knjige prvi zvezek, ki prinaša korenito pisane razprave iz različnih strok slovanskega jezikoslovja od Hanusza, Semenoviča, Wesselofskega, Jagiča, Ogonowskega, Brücknerja, Pierlinga, Vetterja, Nehringa, Peiskerja in Sirkuja. Dasi je Jagičev zbornik v prvi vrsti namenjen strokovnjakom, vendar so njega posamezni oddelki n. pr. „Kleine Mittheilungen“, in osobito „Bibliographischer Bericht“, v katerem prof. Jagić poroča o vseh imenitnih novih knjigah slovanskih, pisani toli zanimljivo in poučno, da bi jih z velikim pridom mogli čitati tudi tisti omikani rojaki naši, katerim jezikoslovje ni glavni poklic. Ta zvezek stane po 6 mark = 3 gld. 60 kr.